

Det kongelige kultur -og kirkedepartement
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Sámediggeráddi
Sametingsrádet
Ávjuvárgaiddnu 50
N-9730 KARASJOK
Telefovdna +47 78 47 40 00
Telefákssa +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER	DIN ČUJ./DERES REF.	MIN ČUJ./VÅR REF.	BEAIVI/DATO
,	2004/0053 ME/ME2 LaB:elt	04/2940 - 7	26.05.2005

Høringsuttalelse - Endringer i forskrift om tilskudd til samiske aviser

Viser til departementets brev av 20.04.2005. Sametinget vil komme med følgende uttalelse til utkastet til endringer i forskrift om tilskudd til samiske aviser:

Tilskudd til samiske aviser

Samisk pressestøtte har sin begrunnelse og forankring i samenes status som folk og urfolk i Norge. Av nasjonale og internasjonale bestemmelser følger at samenes språk, identitet og kultur skal ha særskilte tiltak for beskyttelse og utvikling.

Sametinget vil trekke frem de samiske avisenes betydning for utvikling av det samiske skriftspråket og funksjonen som arena for en offentlig demokratisk debatt i det samiske samfunnet.

Sametinget er av den oppfatning at tilskuddsordningen til samiske aviser som helt avgjørende for at samiske aviser skal kunne ha mulighet til å være de bidragsyterne en ønsker de skal være i det samiske samfunnet.

Sametinget har en overordnet målsetting om at et økonomisk grunnlag for daglige utgivelser av samiske riksdekkende aviser skal etableres. Uten de nødvendige rammebetingelsene i form av tilstrekkelig pressestøtte vil det ikke være mulig å videreutvikle et fullverdig og differensiert dagpresse-tilbud til den samiske befolkningen. Derfor har Sametinget gjentatte ganger overfor departementet tatt til orde for nødvendighetene av en betydelig økning av den samiske pressestøtten.

Styrking av de samiskspråklige avisene

Sametinget slutter seg til departementets forslag om å øke støtten til den delen av utgivelsene som produseres på samisk språk. Det er en kjensgjerning at det er dyrere å produsere samisk tekst, og derfor vil

det være behøvelig med en kompensasjon for de merutgiftene dette innebærer. Sametinget er opptatt av at samisk skriftspråk skal få best mulige rammevilkår for å kunne utvikles i pressen og derigjennom bidra til å øke leseferdigheten hos voksne og hos barn.

Sametinget støtter opp om det prinsippet at det vil være riktig at tilskuddet til samiske aviser rettes mer inn på å støtte opp om produksjon av samiskspråklig tekst, og Sametinget er derfor enig i at forskriftene for tilskuddet til samiske aviser bør endres med det for øye. På bakgrunn av dette er Sametinget av den oppfatning at den foreslåtte delingen av tilskuddet med 90/10 fordeling av grunntilskudd og variabelt tilskudd ikke godt nok ivaretar hensynet til de merutgiftene produksjon av samisk stoff i avisene innebærer. Sametinget vil anmode departementet om å vurdere en fordeling av støtten der det variable tilskuddet økes og at grunntilskuddet følgelig reduseres. Sametinget vil samtidig påpeke at det må tas hensyn til at samiske aviser som skriver på norsk ikke gjennom denne endringen skal oppleve en reell reduksjon i støtten, men at også de skal ha mulighet til å utvikles.

Sametinget vil her peke på det faktum at vi i Norge har tre godkjente samiske skriftspråk, sør-, lule- og nordsamisk, som alle har behov for å styrkes og utvikles, og som en tilskuddsordning til samiske aviser må ta hensyn til. Etter Sametingets vurdering har tilskuddsordningen slik den har fungert til nå i for liten grad tatt hensyn til de merutgiftene utgivelse på samisk språk innebærer, og i denne sammenheng vil det være på sin plass å konstatere at omfanget av lule- og sørsamisk i de samiske avisene har vært minimal. Etter Sametingets oppfatning kan dette skyldes at produksjon av lule- og sørsamisk språklig stoff i avisene er enda dyrere enn det produksjon av stoff på nordsamisk vil være. På bakgrunn av dette vil Sametinget be departementet vurdere om å tilpasse tilskuddet på en slik måte at også de samiske avisene gjennom tilskuddsordningen blir oppmuntret til å publisere stoff på lule- og sørsamisk. Dette bør gjøres ved at det innenfor det variable tilskuddet ytes tilskudd til stoff produsert på samisk etter tre graderte satser for henholdsvis nord-, lule eller sørsamisk, der stoff produsert på sørsamisk bør ha den høyeste satsen. Sametinget vil ikke her gå inn og vurdere størrelsen på de forskjellige satsene, men er av den oppfatning at den graderinga departementet har lagt seg på i høringsdokumentet når det gjelder vektning av norsk, nordsamisk og lulesamisk kan danne et godt grunnlag for fastsettelse av satser.

Avis sider på lulesamisk

Sametinget er opptatt av at omfanget av lule- og sørsamisk i pressen i dag er altfor lite og støtter derfor forslaget om å åpne for et eget tilskudd til avis sider på lulesamisk. Tilsvarende ordning bør det også åpnes for i forhold til avis sider på sørsamisk, og anmoder derfor departementet om å vurdere dette i de nye forskriftene.

Sametinget er enig i departementets vurdering om at lulesamisk i stor grad mangler en nyhetsterminologi, og Sametinget støtter derfor opp om departementets forslag om å yte et høyere beløp pr. side produsert stoff på lulesamisk enn på nordsamisk. Sørsamisk språk er i denne sammenheng enda mer presset situasjon, og Sametinget vil her bemerke at stoff produsert på sørsamisk eventuelt bør honoreres enda høyere enn både nordsamisk og lulesamisk.

Sametinget anser begrensningen i forskriften om at avsetningen til avis sider på lulesamisk ikke kan overstige 1 prosent av den årlige bevilgningen som uheldig. Sametinget er redd for at dette i liten grad vil

være oppmuntrende for å øke omfanget av lulesamisk stoff i avisene. Etter Sametingets oppfatning bør en eventuell økning av volumet av lulesamisk i for eksempel Lokalavisa Nord-Salten i fremtiden resultere i at avisa oppnår økt støtte innefor tilskuddsordningen til samiske aviser. Sametinget slutter seg til departementets vurdering om at det er viktig at en sikrer en viss forutsigbarhet for avisene som mottar støtte innenfor tilskuddsordningen, men ber likevel om en tar med i vurderingen hvordan en innenfor ordningen skal kunne oppmuntre til ytterligere utvikling av lulesamiske og også sørsamiske avissider. I denne sammenheng vil en økning av den totale rammen i tilskuddsordningen etter Sametingets vurdering være en måte å løse dette på.

Nuorttanaste

Sametinget er tilfreds med at departementet tar sikte på å videreføre støtten til Nuorttanaste. Sametinget ser det som formålstjenlig å yte støtten til denne publikasjonen i form av et øremerket tilskudd. Sametinget vil anmode departementet om å bestrebe seg på at dette tilskuddet blir indeksregulert slik at også Nuorttanaste gjøres bedre i stand til å møte økte kostnader fra år til år.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Randi Skum
rådsmedlem

Kopi: Salas, Pb 53, 9711 Lakselv